

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2016

670/2016

Laki

väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 7 §:n 1 momentin 6 kohta, 21 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti sekä 26, 36, 75 ja 76 §,

sellaisina kuin niistä ovat 23 §:n 1 momentti osaksi laeissa 156/2013, 926/2013 ja 145/2014, 23 §:n 2 momentti laissa 145/2014 ja 36 § laissa 156/2013, sekä

lisätään 37 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 76 a ja 76 b § seuraavasti:

7 §

Rekisteröinnin kohteet

Väestötietojärjestelmään talletetaan tässä laissa säädetty tiedot seuraavista rekisteröinnin kohteista:

6) hallinnolliset ja muut vastaavat aluejaot, joista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

21 §

Tietojen ylläpitoa koskeva yleinen toimivalta

Se maistraatti, jonka toimialueen tiedoista on kysymys, päättää yksittäistä henkilöä, kiinteistöä, rakennusta ja huoneistoa koskevan tiedon lisäämistä, muuttamista tai korjaamista koskevan rekisterimerkinnän tekemisestä väestötietojärjestelmään. Väestörekisterikeskus päättää tiedon lisäämistä, muuttamista tai korjaamista koskevien muiden rekisterimerkintöjen tekemisestä väestötietojärjestelmään.

Väestörekisterikeskus voi tehdä yksittäistä henkilöä koskevan tiedon lisäämistä koskevan rekisterimerkinnän väestötietojärjestelmään, jos rekisteröity on ilmoittanut tiedon väestötietojärjestelmään tallettamista varten käyttäen väestötietojärjestelmän tietojen ylläpitämiseksi luotua sähköistä asiointipalvelua. Merkinnän tekemisen edellytyksenä on lisäksi, että merkintä voidaan tehdä ilman lisäselvityksiä ja että tietojen virheetön rekisteröityminen voidaan varmistaa teknisin tarkistuksin. Merkinnässä olevan virheen korjaamisesta vastaa se maistraatti, jonka toimialueella ilmoituksen tehneen asuinpaikka on.

Edellä 1 ja 2 momentista poiketen valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tiedon tallettamista ja korjaamista koskevan toimivallan siirtämisestä tai muusta uudelleen järjestämisestä rekisterihallinnon viranomaisten välillä, jos toimenpiteellä voidaan parantaa palvelujen saatavuutta, järjestelmän tietosisällön laatua tai toiminnan tehokkuutta taikka

aikaansaada alueellisesti tasapainoinen työnjako rekisterihallinnossa. Ennen asetuksen antamista asiasta on kuultava Väestörekisterikeskusta ja niitä maistraatteja, joita asia koskee.

23 §

Tiedonsaantioikeus viranomaisilta

Rekisterinpitäjällä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muilta viranomaisilta 13—17 §:ssä tarkoitettuja tarpeellisia ja näiden viranomaisten toimialaa koskevia tietoja väestötietojärjestelmän tietojen ylläpitoa, tietojen oikeellisuuden varmistamista ja muuta käsittelyä varten. Tässä pykälässä tarkoitettuja muita viranomaisia ovat:

- 1) tuomioistuimet ja Rikosseuraamuslaitos;
- 2) uskonnolliset yhdyskunnat;
- 3) terveydenhuollon toimintayksiköt ja ammattihenkilöt;
- 4) sosiaalihuollon toimintayksiköt ja ammattihenkilöt;
- 5) kunnan viranomaiset;
- 6) Maanmittauslaitos;
- 7) ulkomaalaishallinnon viranomaiset;
- 8) Verohallinto;
- 9) Kansaneläkelaitos;
- 10) ulkoasiainministeriö ja sen toimintayksikkö.

Rekisterinpitäjällä ei kuitenkaan ole oikeutta saada 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jos 1 momentissa mainitun viranomaisen hallussa olevat tiedot on saatu sellaisen kansainvälisen tietojenvaihdon koskevan sopimuksen perusteella, joka estää tietojen käytön väestötietojärjestelmän tietojen ylläpitoa ja muuta käsittelyä varten.

26 §

Tietojen ilmoittaminen

Väestötietojärjestelmään talletettavat tiedot on ilmoitettava rekisterinpitäjälle kirjallisesti, sähköisesti, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muulla tarkoitukseen soveltuvalla luotettavalla ja turvallisella tavalla. Väestörekisterikeskus antaa luvan tietojen ilmoittamiseen, jos tiedot ilmoitetaan muutoin kuin kirjallisesti. Luvan antamisen edellytyksenä on, että tietojen ilmoittaja on toimittanut Väestörekisterikeskukselle riittävän selvityksen tietojen suojauksesta.

Väestörekisterikeskus vahvistaa tässä laissa tarkoitettujen ilmoitusten kaavat.

36 §

Turvakielto ja tiedonantovelvollisuus

Jos henkilöllä on perusteltu ja ilmeinen syy epäillä itsensä tai perheensä terveyden tai turvallisuuden tulevan uhatuksi, väestötietojärjestelmään voidaan hakemuksesta tallettaa turvakielto. Sen henkilön, jota asia koskee, tai hänen laillisen edustajansa tulee hakea turvakieltoa maistraatilta kirjallisesti tai muulla todistettavalla tavalla. Kun henkilö hakee turvakieltoa, maistraatin on varattava hänelle mahdollisuus ilmoittaa väestötietojärjestelmään tallettavaksi sellainen yhteysosoite, joka voidaan luovuttaa myös muille kuin 3 momentissa tarkoitetuille viranomaisille.

Turvakielto voi ensimmäisen kerran olla voimassa enintään viisi vuotta ja sen voimassaoloa voidaan tämän jälkeen hakemuksesta jatkaa kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Erityisestä syystä turvakielto voi olla voimassa toistaiseksi. Maistraatin on selvitettävä hakijalle turvakiellon välittömät vaikutukset.

Kun turvakielto on talletettu järjestelmään, kiellon kohteena olevan henkilön kotikunta, asuinpaikka, osoite ja muu yhteystieto saadaan luovuttaa vain sellaiselle viranomaiselle, jonka oikeus näiden tietojen käsittelyyn perustuu laissa tai sen nojalla säädetyn tai määrätyn kiellon kohteena olevan henkilön oikeutta tai velvollisuutta koskevan tehtävän, toimenpiteen tai toimeksiannon hoitamiseen. Turvakielto koskee myös kiellon kohteena olevan henkilön omistuksessa tai hallinnassa olevan kiinteistön, rakennuksen ja huoneiston yksilöinti- ja sijaintitietoja, jos niitä ei voida käsitellä erillään turvakiellon kohteena olevista tiedoista, kun kiellon kohteena olevan tietoja luovutetaan väestötietojärjestelmästä.

37 §

Turvakiellon kohteena olevien tietojen käsittely

Maistraatin on ennen yksittäisten turvakiellon kohteena olevien tietojen luovuttamista tämän lain tai henkilötietolain 26 §:n nojalla muulle kuin viranomaiselle selvitettävä turvakiellon peruste tai kuultava turvakiellon kohdetta tai hänen huoltajaansa. Päätös yksittäisten turvakiellon alaisten tietojen luovuttamisesta muulle kuin viranomaiselle on tehtävä kirjallisesti. Päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jos turvakiellon kohde tai hänen huoltajansa ei ole vastustanut tietojen luovuttamista.

75 §

Menettely tietoja talletettaessa

Ennen tietojen tallettamista väestötietojärjestelmään rekisterinpitäjän on varmistuttava tietojen ilmoittajasta, tämän oikeudesta ilmoituksen tekemiseen ja ilmoituksen muusta luotettavuudesta. Rekisterinpitäjän on talletettava tiedot väestötietojärjestelmään ilman aiheetonta viivytystä.

Jos rekisterinpitäjän väestötietojärjestelmään tekemä merkintä poikkeaa rekisteröidyn henkilön ilmoittamasta tai jos merkintää ei ole lisäselvityspyynnön jälkeenkään voitu tehdä rekisteröidyn pyynnön mukaisesti, rekisterinpitäjän on tehtävä kirjallinen päätös ja ilmoitettava rekisteröidylle ratkaisustaan ja mahdollisuudesta hakea siihen oikaisua tämän tai muun lain nojalla.

76 §

Tiedon korjaaminen

Rekisterinpitäjän on ilman aiheetonta viivytystä oma-aloitteisesti tai sen vaatimuksesta, jonka etua, oikeutta tai velvollisuutta rekisterimerkintä koskee, oikaistava, poistettava tai täydennettävä väestötietojärjestelmässä oleva, käsittelyn tarkoituksen kannalta virheellinen, tarpeeton, puutteellinen tai vanhentunut tieto. Jos rekisterinpitäjä korjaa omasta aloitteestaan rekisterissä olevaa tietoa, rekisterinpitäjän on ennen tiedon korjaamista tarvittaessa varattava sille, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta merkintä koskee, tilaisuus antaa määräajassa selvitys. Rekisterinpitäjä voi korjata kuitenkin tilaisuutta varaamatta rekisterissä olevan ilmeisen virheen.

Jollei rekisterinpitäjä hyväksy 1 momentissa tarkoitettua vaatimusta tai jos tietoa korjataan asianosaisen antaman selvityksen vastaisesti, rekisterinpitäjän on tehtävä kirjallinen päätös ja ilmoitettava rekisteröidylle ratkaisustaan ja mahdollisuudesta hakea siihen oikaisua.

Jos tiedon korjaaminen koskee 10 §:ssä tarkoitettua ulkomaan kansalaista koskevaa rekisterimerkintää, maistraatin on ennen asian ratkaisemista pyydettävä asiasta lausunto Maahanmuuttovirastolta.

670/2016

76 a §

Oikaisuvaatimus

Tämän lain nojalla tehtyyn hallintopäätökseen saa hakea oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

76 b §

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Rekisterihallinnon viranomainen, jonka päätöksen hallinto-oikeus on kumonnut tai muuttanut, saa hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Muutoksenhausta uhkasakkoa koskevaan ratkaisuun säädetään uhkasakkolaissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2016 .

Helsingissä 25 päivänä elokuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen